

BUDAPESTI LAPOK

Előfizetési árak: Félévre 5 korona.
Egész évre 10 K. Egyes szám ára 20 f.
Hirdetések megegyezés szerint.

Felelős szerkesztő:
BÖSZÖRMÉNYVARGHA GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, II., RETEK-UTCA 71 SZ.
Megjelenik héthetenként.

A germanizáló főváros.

Nagy szomorúsággal tapasztaljuk, hogy most mikor sz egész ország azon fáradozik, hogy még magyarabbá tegyék Magyarországot mint eddig volt, addig a tisztelt Székesfőváros épen az ellenkezőjén fáradozik. Iparkodik, mennél szebbet és különbet produkálni, hogy a német sógor teljes meglegedésére működjék. Nagyon rosszul teszi, ha így gondolkodik, mert ez minekünk sehogy sem tetszik.

Mint ismeretes dolog (akik előtt még nem ismeretlen) a Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatala minden hónapban: Statisztikai Havifüzet-et ad ki, melynek, — „Preis: pro Jahr 4 K, einzelne Nummer 50 h.“ és ahol — „Director: Herrn Prof. dr. Gustav Thiring“. Ez a — „Monatshefte Des Budapest Communal-Statistischen Bureaus“ — mely IXL. Jahrgang-ban sétál, megemlékezik: Areal un Bevölkerung-ról, Sanitätswesen-ről, Wohnungswesen-ről, Industrie, Handel-ről, Steuerwesen-ről, ect. ect. itt Budapest, Magyarország fővárosában, mintha bizony e német szavakkal valami nagyon nagyot cselekedne.

Egyszóval a főváros azt gondolja, hogy a Statisztikai Havifüzetek-ben minden egyes magyar szó után okvetlenül ott kell fityegni a németnek is. Ha a német nyelv világnyelv lenne, nem szólnánk semmit. Jól van, hadd szerezzenek mások is tudomást a mi viszonyainkról. De így, mikor nem, nagyon szomorúan és fájón jön elő az egész história.

A német nem nationális világnyelv, hogy azon, okvetlenül ki kell adni mindent, ami magyarul megjelenik, hanem egy fojtó átok, fertőző fekély a mi magyar lelkünkön, hogy megöljön, befojtson piszkos pocsolyájába.

De úgy látszik: a tisztelt Székesfőváros egész másképp okoskodik. Ugy látszik: neki így is jó és kedves a német, ha nem is világnyelv. És amint látszik; ebből a csunya okoskodásból nagyon sok rossz kilátszik. Hogy ne mondjunk sokat, többek között a lóláb is kilátszik, amely nagyon rút. Rút, mint a kibérelt leikiismeret.

A Főváros is úgy gondolkozik mint igen sok rossz magyar, akik szerint okvetlen szükségünk van nekünk magyaroknak a német nyelvre, mert anélkül nem tudnánk élni. Akik szerint nem:

„nyelvében él a nemzet“ — akik nem büszkék arra, hogy Magyarok születtek, mert ők nem tudják, nem érzik, mi a Haza, mi az az anyanyelv. Akiknek feltűnő és csodálkozva mondják: mi, ez még németül sem tud. *Még németül sem tud!* Rút, alacsony szolgálalkü emberek hitvány jelleme e csodálkozás, akik nem méltók arra, hogy magyarok nevezzék magukat.

Sajnos, nagyon sajnós dolog, hogy a Főváros is ilyen jó magyarok bizonyul, cselekedetével mintegy állítva, hogy a magyar nyelv semmi, mintha csak mondaná, hogy a magyar csak olyan, mint a tizesnél (10) a nulla és csak úgy lesz belőle nagy szám: tiz, ha az egyest eléje tesszük. Mert szerinte a mi nyelvünk semmi, még talán a nullánál is kisebbnek tartja és mint egy főt az elmaradhatatlant teszi mellé a németet.

Nem, ez így nincs jól sehogysem. Ha annyira tetszik a Fővárosnak és oly nagyon szíven viseli a német nyelvet, hát nyomasson mindenből egy külön füzetet németül, de a magyart hagyja meg tisztán magyarok és ne akarja oly nagyon lealacsonyítani egy más, mi nekünk sehogy sem tetsző nyelvel a mi

nagynak tartott magyar nyelvünket. Mit szóljon akkor egy magán ember, egy kereskedő, aki a portékáján minden áron tud akar adni? Az akkor bátran felteheti az üzlete fölé egyik felül németül és másik felül magyarul a cégtábláját és a boltjában dus választékban fölajánlott áruk neveit. Ha pedig ez így volna, akkor igazán nagyon jól néznék ki és ezután már csak az következne, hogy lenéznék azt, aki Magyarországon magyarul merne beszélni és harcolni a magyarság mellett.

Az embertelenek.

Szólni szeretnék néhány szót az olyan egyénekről, akik, nem adnak reá okot, hogy *Ember*-nek nevezzük; jobban mondva okot adnak rá, hogy *Embertelen* embereknek nyivánthatjuk őket.

Olyan csunya és kimondhatatlanul visszataszító, mikor valaki megtagadja jogos emberi voltát. E sájtáságos észrevételek melyekről szólnok, mindenütt elismert valóságok majdnem az összes hivatalokban. Az embertelenek földighajoló megalázkodás bántóan kicsinyes törpe emberek rút lelki foltja. Ott látjuk ezt a visszataszító aljasságot minden hivatalban, vagy bármely alkalmazott és alkalmaztatónál a főnök és alárendeltje között. Azt a mélységes tátongó űrt, mely közte, alkalmazott és főnöke közt van, növeli az alkalmazott alacsony embertelenségével úgy szólva nem is fölülről preszionálják az ilyen emberteleneket, hanem ők maguk teszik önmagukat viselkedésük által megvetetteké.

A későbbi generáció mint megörökített szokást veszi át minden ok és kötelezettség nélkül, összetévesztvén a hasonló, de távolról sem annak nevezhető udvariassággal. Nem nevezhető embernek az ki önmagát kisebbnek találja és mindig mások alá helyezi. A mások előtt való alacsony, féltő megalázkodás a lelki kulturátlanság csúf jellemtelen jelleme. (b. g.)

látod, hogy szeretlek, hiszen neked is hagyok sokat, a nagy tanyát, ugy-e elég lesz?

— De édes uracskám, az a kölök nem érdemli meg azt a sokat, elég neki a ház a

HETI KRÓNIKÁK.

— **A király karácsonyja.** Karácsonyi ünnepeket a király az idén is a schönbrunni kastélyában fogja eltölteni. A királylyal együtt fogják eltölteni a karácsonyi és újévi ünnepeket: Ferenc Szalvátor főherceg és felesége Mária Valéria főhercegné gyermekeivel.

— **Rudnyánszky Gyula meghalt.** Folyó hó 8-án este a Schwartzert szanatóriumba meghalt Rudnyánszky Gyula az ötvenöt éves költő. Mint azt az orvosok konstatálták szívszélhűdés ölte meg. Alig pár hete, hogy *Rudnyánszky Gyula* elvesztette öntudatát. *Napsugár* címmel még szépirodalmi folyó iratot akart csinálni. Ugy látszik hogy a válalkozás arányai tud nőttek és lázas tervezgetésben a világtalan poétának elborult az elméje, úgy hogy szanatóriumba kellett szállítani, ahol a sokat szenvedett költőt egy pillanat alatt megölte a halál.

— **Helvéciai Magyar Ujság.** December hó elején „Helvéciai Magyar Ujság“ címen magyar lap indult meg Zürichben, Horvát Rezső volt kaposvári újságíró szerkesztésében és kiadásában. Az első magyar svájci újság, mely minden két hétben jelenik meg a külföldön élő magyarság hangulatának vizsátükrözés képen, a köztársasági eszmék propagálását tűzte ki céljául. Szerkesztőség és kiadóhivatal; Zürich, Minervastrasse 12. szám.

— **Niagara vizesés.** Az egész föld legnagyobb látványossága a Niagara vizesés. Kanadai része ötszázhetvennyolc méter széles és negyvennégy méter magas, az amerikai rész pedig háromszázharminc méter széles és negyvenhét méter magas. A Niagarán egy óra alatt harmincezer millió liter víz zuhan alá olyan erővel, hogy zuhanását hatvan kilométernyire is hallani. A Niagara erejét húsz millió lóerőre becsülik. De volt nap 1848 március 31-ike, amikor a Niagarán egyetlen csöpp víz sem fojt le.

— **A lábak fázását** egy igen egyszerű módon lehet megállapítani. A papiros tudvalevőleg igen rossz hővezető, amely a meleget nem igen engedi által. Ha tehát cipőinkbe a talp

haza addig, míg én nem hivatlak. Eredj rögtön vissza!

— Hiszen olyan jó volt hozzám mindig, mi baja van, mért nem akar látni?

nagyságához arányitva több szelet papirdarabot helyezünk el, megvédjük lábunkat a hideg mindennemű behatása ellen. Ez az egyszerű tény régi tapasztalaton alapul,

— **Királyi kitüntetés.** A király különös kegye, dr. báró Kemény Ákosnak, kis-kükülő vármegye főispjánának, kiváló szolgálata elismeréséül, a Lipót rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Máderlik Lujza a finom.** A Budai uri közönség köréből több panasz érkezett hozzánk, amelyek szerint Máderlik Lujza főutcai tisztító és festő üzletében igen durván és gorombán bántak el az oda járó közönséggel. Sok esetben, nem hogy a jelzett terminusra nem készítenek al az elvállalt tisztítást, hanem a közönségnek nagy veszekedés között dobják vissza; egy, vagy két hét múlva az elkészítetlen ruhát; hogy hát vigye más hova, ha nem tud várni.

Találkoztam egy leánnyal.

Az imaközben láttalak
Bús templom szent ölébe,
Ahová csüggedőn futott
Szivem az Úr elébe.

És én azóta mindennap
Ott vagyok s nézlek téged,
Amint a szent oltár előtt
Megcsuklik büszke térded.

Az ajkad halvány, vértelen,
Mint Mária a képen:
Ó, áldd meg ezt a bús leányt!
Az Istent arra kérem.

Böszörményvargha Géza.

— Isten hozta jegyző ur, csak tessék beljebb fáradni.

— Jónapot Györgye bá', no, hogy érzi magát?